

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

De octava obligatione Ad remedia præscribenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

Pro festis B. Virginis.

Pro salutari &c. ad honorem B. Virginis dicēs Litanias Lauretanas, ad solidam erga eam devotionem atque fiduciam impetrandam. De reliquo memor semper esto, Fili mi, sententiæ à S. Anselmo prolatae: sicut à te aversus impossibile est, ut salvetur; ita ad te conversus impossibile est, ut peccet. Converte ergo & tu te ad illam per veram fiduciam, ut ipsa quoque vicissim convertatur ad te, itaque te foveat, ac protegat, ut ab omni hoste securus portam salutis cum gaudio olim teneas. Amen.

Alia.

Fili mi, crede & tu tibi hodie dictum à Christo: Ecce Mater tua. Elige eam proin denuo in amantissimam Matrem tuam, & da operam, ut filialem erga ipsam, fiduciam & amorem constanter ostendas. Sic ipsa quoque te vicissim in Filium suscipiet, & hinc quidem materna sollicitudine educabit, ac proteget, & in altera vita optatissimam caelestis gloriae hereditatem impetrabit, quam nobis per merita ejusdem sanctissimae Virginis concedere dignetur dilectus Filius ejus JESUS Christus &c.

Pro subsidio Defunctorum.

Dilecte Fili, tu ipse facile perspicias, quantum debitum per tot peccata apud DEUM contraxeris; crede proinde & tibi hodie dici à Propheta Daniele: Peccata tua elemosynis redime, & iniquitates tuas misericordiis pauperum. Quia verò nulla præstantior est elemosyna; quam quæ Defunctis impenditur, hanc tibi præ cæteris suadeo. Sequere ergo tam salubre consilium & quantum potueris, esto erga hos misericors: sic & ipse misericordiam consequeris & quondam per intercessionem animarum adjutus in eandem societatem tuam inexplicabili gaudio admitteris.

DE OCTAVA OBLIGATIONE

Ad remedia præscribenda.

Qu. 1. An Confessarius obligatus sit ad varia remedia pro peccata Penitentis præscribenda? R. affirmativè, nisi prudenter præsumere possit, ipsummet Penitentem hac in parte officio suo satisfacturum, & apta remedia sibi met applicaturum.

Ita

Ita colligitur ex officio Medici, quod Confessario præter medicis officium convenit, atque adeò proprium est, ut merito in hoc potissimum fructus, qui ex confessione speratur, partem esse pronuntiare possimus.

Qu. 2. *Qualia remedia Penitenti sint præscribenda.*
 Resp. hæc duplicis esse generis, communia scilicet & specialia. Inter communia primum & principale est amor DEI, qui merito alexipharmacum dicitur, utpote qui immediate ad ipsam radicem, scilicet inordinatum creaturæ amorem excindendum tendit. Secundum est, frequens ardens Oratio, tum ad ipsum DEUM, tum ad B. Virgines, ceterosque Sanctos directa; cum enim corda hominum in manu DEI sint, & ab hoc solo gratia efficax, sine qua nihil fieri possumus, expectari debeat, merito Oratio frequens & serena inter potissima remedia ad sinceram emendationem obtinendam numeratur. Tertium est frequens Sacramentorum usus, quia per hæc applicatur Sanguis Christi à morbo caduco seu relapsu in peccatum curans & præservans, & simul contribuntur efficacia auxilia gratiæ ad profectum in virtutibus referendum. Quartum est æstimatio magna gravitatis peccati, quæ ex consideratione damnorum præcipue oritur, hæc rectè ab aliquibus voluptas ex peccatis hauriri solita penam Fenellæ Reginæ, quod illa Kemero Regi Conjugi suo ex oculis obtulit, comparatur, quod exterius quidem pulcherrime apparebat, intus autem plenum erat sagittis, quæ ad tactum Kemeri erumpebant, & vitam auferebant. Tales autem sagittæ sunt offensa DEI. Crucifixio iterata Christi, displicentia Sanctorum, animæ defœdatio & mors, beatitudinis amissionis æternorum suppliciorum acceleratio. Quintum confitio novissimorum juxta consilium Sapientis: In omnibus diebus memorare novissima, & in æternum non peccabis, in mortis memoriâ vicit ille Juvenis peccatum, qui se in lecto ad morientis modum componere à Confessario jussus erat. Hæc mulier illa, quæ in manuum lotionem dicere jussa fuerat: Hæc caro erit esca vermium. Sic recordatione assidua judicium tremi S. Hieronymus se à peccato custodivit. Sic recordatione Inferni Eremita se & mulierculam à peccato deterruit, dum dimissis in flammam digitis dixit: Proba te ipsum hoc, si ignem æternum potes sustinere. Sic Dominus quidam

pro gloria cælesti iram suam moderari didicit, dum audiit famulum suum ad iram magis inclinatum, promissis paucis crucigeris ab omni commotione iræ sibi temperasse. Sextum, memoria præsentis DEI, nam teste Seneca, magna pars peccatorum tollitur (imò omnia) si peccaturis testis (nempe DEUS) assistat. Hoc medio S. Ephrem meretriculam convertit ad scelus sollicitantem, dum ad forum publicum invitavit. Septimum, Examen particulare, quod experientia ostendit efficacissimum esse remedium ad vitia extirpanda, & virtutes plantandas.

Inter specialia media primum meritò locum obtinet contraria cuique vitio virtus; ut enim clavus clavo pellitur, & contraria contrariis curantur, ita id ipsum non minus in vitiis curandis fieri, quotidiana experientia ostendit. Secundum, ostendere cujusque vitii fœditatem ex propriis illius proprietatibus & effectibus, ut si v.g. ostendatur, quàm absurdum sit superbire ob dona, quæ non sunt propria, sed mutuata tantum à DEO; avarum congregare divitias in loco, ubi non est mansurus diu, negligere autem opes, quas secum accipere, sique æternum frui potest: luxuriosum cum porcis volutari in luto voluptatum, & siliquis eorundem pasci. Iracundum tantopere irasci Proximo ob levissimum peccatum, cum interea ipse gravissima committat, & tamen sibi parci, omniâque dissimulari petat à DEO. Ebriosum se ipsum in bestiam convertere, & periculo æternæ & temporalis mortis exponere. Acediosum pro DEI amore & præmio æterno nolle præstare, quod alij vel ex necessitate, vel paucis nummis allekti haud gravatè præstant. Tertium, Christi tormenta per illud vitium procurata consideranda obijcere; si v.g. ostendatur, per superbiam fuisse spineam coronam Christo impositam, per gulam acetum & calicem in monte Oliveti & Calvariæ propinatum, per avaritiam venditum, per luxuriam flagellatum, per iram damnatum, per invidiam accusatum, per acediam crucem impositam. Si ergo irascimur Judæ vendenti, Judæis accusantibus, Pilato damnanti, Militibus flagellantibus & crucifigentibus, an non multò magis sibi ipsi irasci & indignari debet Peccator, atque à semetipso pœnas petere, aut certe deinceps à tam crudeli ausu abstinere? Quartum, exempla particularia pœnarum & damnorum, quæ ex quovis vitio

Instruct. V.

E

specia-

specialiter sunt secuta proponere, quæ proinde Confessarius in memoria habere debet. Quia verò junioribus Sacerdotibus non semper ad manū sunt, & ut supradicta remedia particulatim distinctius cognoscant, atque adeo facilius applicare possint in eorundem gratiam pro quovis vitio capitali (ad hæc enim cætera ferè revocantur) similia remedia annotare placeat.

Remedia contra Superbiam.

I. Sæpe perpendere jubeat, quàm abominabilis DEO sit superbia. Id colligere poterit tum ex S. Scriptura ubi dicitur, abominatio est Domino omnis arrogans; tum ex SS. Patribus, ex quibus S. Chrysostomus dicit: Nihil longius nos ab amore DEI abducit, nihil tam facile in gehennam intrudit, quam superbiæ insania: tum ex pœnis, quibus DEUS superbos castigavit, præcipuè Luciferum, Pharaonem, Nabuchodonosorem, Holofernem, Aman, Clericum, qui fulgureo ense percussus est, quia falsam dixit esse sententiã illam: Omnis qui se exaltat, humiliabitur: Simonem de Torniacò, qui quia scientiã suã nimium inflabatur, horribili plagâ percussus est, & omni scientiã privatus. Eliam Vicariam Ordinis S. Francisci, qui superbiã suã Angelum fugavit, & omnino appetavit: & tandem Eremitam, qui in agone constitutus Latronem sese prætulit, & damnatus est, uti legitur in Spec. Exemp. d. 9. tum denique ex genere furti, quod committit, furatur enim DEO rem pretiosissimam, quam soli sibi reservavit (alteri enim, inquit, gloriam meam non dabo) furatur Imperatori Regi ac Domino, furatur inspicienti, furatur rem sacratam & ad solum DEUM pertinentem, furatur post veniam, non semel, sed sæpius concessam.

II. Jubeat meminisse, quid fuerit, quia sperma fœtidum: quid sit, quia vas stercorum: & quid futurus sit, quia vermium; hoc remedio Angelus Liffardum à superbiæ temptatione liberavit, uti videre est in Spec. Exemp. d. 8 ex 27.

III. Indaget causas superbiæ, & ostendat, quàm exiguam habeat causam inde superbiendi. Hinc si ob divitias superbiat, quærat ipsum, an putet, cum justè superbiat, aliquis Princeps Quæstoris aut Thesaurarii officium commiserit: vel qui jam laqueum in collo haberet ad suspendium liberandum: vel cui cum aliis per lutum incedenti plus luti

fordiæ terræ adhæreret? vel qui præ aliis difficilem aditum
 ad aulam regiam, & beneficia ibidem capienda haberet? atqui
 hæc omnia, uti ex S. Scriptura colligitur, divitibus accidunt,
 Incidunt enim in laqueos diaboli, & in multa nociva deside-
 ria, quæ homines mergunt ad interitum, & difficile ipsis est
 introire in regnum cælorum. Si ob formæ elegantiam super-
 biat, quærat, an putet justam causam superbiendi esse, si vas
 stercoreum pulchro colore, aut vestibus pretiosis ornetur? aut
 si sepulchra, quæ intus plena sunt fœtore & ossibus mortuo-
 rum, exterius eleganter depicta & dealbata appareant? atqui
 his vasis & sepulchris formosi similes sunt. Huc poterit fœ-
 ditas Isabellæ Reginæ Hispaniæ de mortuæ conducere, quæ B.
 Borgiam Ducem Gandiæ movit, ut deserto mundo Religio-
 nem ingrederetur. Si ob scientiam quis efferatur, quærat il-
 lum, an judicet, eos Concionatores vel Professores meritò su-
 perbiere, qui totam concionem, vel lectionem de verbo ad
 verbum ex alieno Authoris libro descripserunt, & publicè de-
 clamârunt, vel dictârunt? atqui omnis scientia humana ex
 libro increato Sapientiæ Divinæ desumpta est. Aut, an judi-
 cet, eos Populos, quibus sol citius aut plenius oritur, aut qui
 lumine ab alio accepto, iterum lumen illud alteri communi-
 cant, meritò se aliis præferre: tales autem sunt homines docti,
 qui illam duntaxat scientiam habent, & alijs tradunt, quam à
 DEO acceperunt. Suadetur, ut legatur ex Thom. Kemp. l. 1.
 c. 2. & illa sententia præ cæteris bene perpendatur: quanto
 plus & melius scis, tanto gravius inde judicaberis, nisi san-
 ctius vixeris. Si ob dignitatem superbit, quærat, an caminos
 meritò superbiere putet ex eo, quòd altiores sint reliquis do-
 mus partibus? aut Actorem, si mutatis vestibus Personam
 Principis agat? an navis à tempestate & fluctibus liberior sit,
 si speciosum Aquilæ aut Victoriæ titulum habeat? an major
 sit dignitas apud Mendicos (quales sunt omnes homines) in
 honore & æstimatione esse, quàm apud DEUM? hæc omnia
 autem videbit in Magnates convenire. Adde, quòd honor,
 qui illis exhibetur, non referatur ad illorum Personam secun-
 dum se spectatam, sed quatenus DEUM repræsentant. Unde
 dicere sibi deberent, quòd quondam Agaso mulo Jsidis Deæ
 statuam portant, & quòd homines coram se in genua proci-
 dere videret, superbiienti, latus ejus baculo tundens dixit:
 Non

Non tibi, sed Ipsi, honor iste defertur. Denique si ex sanctitate oriatur superbia, quærat, an is, qui centum milliarum lentorum deberet Principi & unicum tantum obolum solvisset, merito superbiret? atqui si omnes actus Sanctorum eliceremus, nec obolum quidem solvissemus juxta ipsius Christi testimonium dicentis: Cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite, Servi inutiles sumus. Item quærat, an merito superbiret Adolescens, qui ex mille constructionibus suarum sine solæcismo fecisset? atqui ex mille operibus nostris unum navo caret.

IV. Hortetur, ut Christum Crucifixum semper ob oculos habeat, & quasi dicentem audiat: Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde.

Remedia contra Avaritiam.

I. Jubeat considerare malitiam avaritiæ; nam avaritia nihil est scelestius, teste Ecclesiastico, & juxta S. Paulum avaritia est simulacrorum servitus. Item radix est omnium malarum cupiditatum, quam quidam appetentes erraverunt in fide; & inferuerunt se doloribus multis. Tales inciderunt in laqueos diaboli, ut experti sunt infelix Judas, Giezi, & Euzebius ille; cujus cor post mortem inventum est in arca, ut & ille, qui pecuniam lenti in asperam devorans suffocatus est: item Reginerus Misniæ Episcopus, qui in cubiculo inventus est mortuus ruptis cervicibus thesauro suo incubans. Item dives, cujus anima à nigris Equitibus ad tartara raptata est.

II. Considerare jubeat vitæ brevitatem, illaque Christi verba sibi applicare: Stulte, hæc nocte animam tuam reperes à te, & quæ parasti, cujus erunt? an non stultus esset, qui in Indiam proficiscens, & mox reversurus, ibi palatia extruere, aliásque opes, quas inde auferre non liceret, congereret? an si totus esset in iis opibus comparandis, quas sciret in patria nihil æstimari? an non stultus foret Viator, qui itinere suo prope absoluto de magno viatico cogitaret? atqui hæc omnia avari faciunt.

III. Hortetur ad veras divitias, scilicet bona opera & virtutes, comparandas; quas neque fures effodiunt, nec tinea demolitur, nec ærugo consumit; quæ ad omnia sunt utilis, quibus vera beatitudo & regnum cæleste emitur; quæ faciunt

labore acquiruntur: cum magno solatio & securitate possidentur: & cum inexplicabili voluptate in alterum orbem avehuntur.

IV. Ostendat illi, quantarum curarum & damnorum tam corporis, quàm animæ causa sit avaritia; quis autem ultrò se in spinas conjicit? quæ avis in laqueos inviolaret, si periculum mortis nôsset? quis non detestaretur illos homines, qui ad idololatriam incitarent, suaderentque, ut ejecto Christo ex ciborio lutum aut pecunia substitueretur? quis crumenam suam luto repletam loco pecuniæ non doleret? quis non dolet, si falsam pecuniam in magna quantitate sibi ab alio datam advertit? quis Operarius non recusat laborem, ob quem nullum aliud præmium quàm laqueum, quo in patibulum suspendendus traheretur, sperare posset? atqui hæc omnia avaris conveniunt.

V. Jubeat sæpe meminisse, quòd melius sit modicum justo super divitias peccatorum multas: quòd non sit inopia timentibus eum: quòd magnus sit quæstus pietas cum sufficientia: quòd optimæ literæ censuales sint illa Christi promissio: Quærite primùm regnum DEI, & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis.

Remedia contra Invidiam.

I. Jubeat bene considerare, quòd per nullum vitium homo Diabolo sit similior, quàm per invidiam: unde fit, ut sicut erga diabolum nemo bene afficitur, nemo compatitur, omnes oderunt, ita eodem modo homines erga invidum se habeant.

II. Jubeat perpendere, quantorum malorum causa multis invidia fuerit; id colligere poterit ex cæde Caini, venditione Josephi, persecutione Davidis à Saule, morte Christi per invidiam procurata, imò totius humani generis perditione; nam invidia Diaboli mors introivit in orbem terrarum, teste Salomone, si ergo Parentis nostri occiforem in domum nostram non admitteremus, vel certè ibi latentem totis viribus expelleremus, & Judici traderemus, aut, si liceret, ipsi occideremus, an non multò magis invidiam ex domicilio cordis excludamus, quæ utrumque Parentem nostrum, Christum scilicet, & Adamum occidit?

III. Jubeat pariter considerare, quod invidus per iram diam non modò rem illam, ob quam invidet, non eripiat; sed sibi potius corpore & animo noceat, ut bene S. Chrysostomus indicavit dicens: O invidia, quæ semper sibi est inimica nam, qui invidet, sibi quoque ignominiam facit; illi autem cui invidet, gloriam parit. Et, ut S. Gregorius ait, quo alii meliora properant, eo ipso deterius ipse ruit.

IV. Hortetur, ut nihil magnum existimet in hac vita præter DEUM, quem omnes pariter participare possunt, hoc S. Gregorius, parvulus est, ait, qui invidiâ occiditur, quis ipse inferior existeret, de bono alterius non doleret.

V. Jubeat frequenter meminisse motivorum, quæ ad fraternam charitatem excitare possunt, qualia sunt maxime eadem natura, eadem Christi beneficia, ejusdem hæreditatis promissio.

VI. Ostendat modum, quomodo se quoque participem facere possit illorum bonorum, ob quæ alteri invidet, sicut licet ob ea ex animo illi gratuletur; sic enim clarè docuit S. Augustinus dicens: Tolle invidiam, & meum est, quod habes. Talis nempe dicere potest cum S. Davide ps. 118. Particeps ego sum omnium timentium te, & custodientium mandata tua.

VII. Jubeat perpendere gravitatem hujus morbi ex difficultate curandi, quam tres gravissimi Doctores sequentibus sententiis indicârunt. S. Gregorius. Quamvis per vitium, quod perpetratur, humano cordi antiqui hostis virus infunditur, in hoc tamen nequitia suâ tota viscera commovet, & imprimendæ malitiæ pestem vomit. S. Basilianus. Invidia ait, tam fœdum malum est, ut invidus ipse se prole non audeat. Simulat propterea gaudium, & tacitè lætatur. Ob quam causam nec medium, nec medicinam mali sui facilè invenit. Cassianus denique ait, eum, quem semel peste sui veneni corruperit (invidia) penè diximus curare remedio. Ipsa namque est lues, de qua figuraliter dicitur per Prophetam: Ecce ego mittam vobis serpentes regulos, quibus non est incantatio, & mordebunt vos. Quis non horrescat ad horum auditum, & invidiam adhuc in se suffocare studeat?

Remedia contra Gulam.

I. Ostendat turpitudinem & gravitatem hujus vitij, præcipuè si usque ad privationem usus rationis injustam (de qua nobis potissimum hic sermo est) ascendat; per illud enim fit homo deterior ipsis brutis, DEI imaginem turpissimâ nota commaculat, assimilatur stultis & amentibus, annumeratur idololatriis, quorum Deus venter est.

II. Jubeat considerare damna, quæ ex hoc vitio nascuntur, quæ in genere primum indicavit S. Gregorius, dum dixit: Ex uno gulæ vitio innumera vitiorum agmina ad conflictum animæ producantur. In specie verò explicavit Innocentius dicens: Gula Paradisum clausit, primogenituram vendidit, suspendit Pistorem, decollavit S. Joannem Baptistam, Nabuzardan Princeps coquorum templum incendit, & Jerusalem totam evertit. Balthasar inter epulas manum scribentem vidit, & eadem nocte interfectus est à Chaldæis, verbo: Propter crapulam multi perierunt; qui autem abstinens est, adijciet vitam.

III. Declaret, quantum periculum animæ subeant ebrij, id quod ex Jobi testimonio colligi potest dicentis: Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Hinc Christus monet, attendite vobis, ne fortè graventur corda vestra in crapula & ebrietate, & superveniat in vos repentina dies illa. In confirmationem proderit, unum, alterumve exemplum tragicum narrare, v. g. Holofernis, Ammonis, Israëlitarum (de quibus Scriptura ait: adhuc carnes erant in dentibus eorum, & ecce furor Domini concitatus in populum, percussit eum plagâ magnâ nimis) Adami, Esau, divitis Epulonis, illius, qui animam Dæmoni vendidit, & alterius, qui, quia post computationem gratias egit dæmoni, vivus ab eo assatus est.

IV. Declaret, quomodo gula & ebrietas etiam in hac vita spoliet hominem sanitate corporis, divitijs, honore, famâ. Confirmet hæc omnia exemplo Noë denudati, Loth incestum duplicem admittentis, Alexandri Clitum optimum amicum occidentis. Mariti ob pecuniam gulâ absumptam depauperati, & Liberos panem petentes occidentis &c.

V. Hortetur, ut societatem potatorum fugiat, &, dum hi

ad epulas invitant, ex altera parte Christum Crucifixum ad abstinentiam hortantem sibi imaginetur.

VI. Suadeat, ut in honorem sitientis Christi certo tempore ab hospitio, vel immoderato potu extra tempus prandii aut cœnæ sumi solito abstineat, panamque pro numero transgressionum sumat.

VII. Commendet studium rerum spiritualium, nam gestato spiritu desipit omnis caro, quod medium eleganter Gregorius suavit his verbis; Gula per abstinentiam frangitur, sed abstinentiam ciborum corporalium habere non potest, qui mentem spiritualibus cibis non replet: potenter enim corpus extenuat, qui amore cœlestium cor inflamat, quia dum spiritualia diligit, desideria carnis valenter premit.

VIII. Suadeat, ut exemplo Christi in tentatione gulam mentem ad meliorem cibum eleuet, dicatque: Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod exit de ore DEI. Vel: Cibus meus est facere voluntatem Patris mei, qui in cœlis est. Vel cum S. Bernardo: Tua Jesu dilectio, grata materis refectio, replens sine fastidio, dans famem desiderio,

Remedia contra Luxuriam.

I. Jubeat considerare, quanta damna corpori & animo hoc peccatum afferat: in quantum periculum salutis compariat: quantam ab eo aversionem DEUS habeat, quam quidem colligere licet ex panis etiam in hac vita immisissis, nimirum diluvio mundi, incendio Sodomæ, & aliarum civitatum, Davidis fugâ, Maritis septem Saræ ab Asmodæo jugulatis, Joannis Lubecensis interitu (de quo vide Nicetam Drexel. l. c. 12. §. 9.) Luxuriosi Presbyteri animam simul & semen edentis, uti videre est in spec. Ex. dist. 1. ex 96.

II. Jubeat bene ponderare difficultatem curandi hoc vitium, si invalescat. Eum in finem in memoriam revocet gradus, per quos in eo ad damnationem ascenditur, quosque Gregorius his verbis indicavit: Ex quo Luxuria mentem animæque occupaverit, vix eum bona cogitare permittit. Sunt enim desideria viscosa, quia ex suggestionem oritur cogitatio, ex cogitatione affectio, ex affectione delectatio, ex delectatione consensus, ex consensu operatio, ex operatione consuetudo, ex consuetudine desperatio, ex desperatio peccatum.

peccati defensio, ex defensione gloriatio, ex gloriatio de-
speratio.

III. Moneat illum, quòd luxuria sit similis ollæ incensæ,
atque ad eò eadem media ad illam extinguendam adhibenda
sint, quæ pro olla refrigeranda adhiberi solent. Sicut enim
ad hunc finem aut ligna subtrahuntur, aut aqua superfundi-
tur frigida, aut omnino ab igne olla removetur, ita pariter
is, qui luxuriam extinguere cupit, debet aut aquam castiga-
tionis & tribulationis superfundere ad imitationem S. Pauli
castigantis corpus, ne reprobis efficeretur; aut ligna seu ma-
teriam subtrahere per abstinentiam ab immoderato potu &
cibo, in quibus teste Apostolo, est luxuria; aut omnino re-
movere ab igne per occasionum fugam.

IV. Frequentem usum Confessionis & Communionis sin-
gulariter suadeat, vix enim quidquam his efficacius pro hoc
vicio curando reperitur, uti factus est civis Ferrariensis, qui
ante hunc usum perpetuis tentationibus vexabatur; & exper-
tus est miles, qui suadente S. Bernardo Eucharistiam accipiens
summam mox aversionem à concubina concepit, quam ta-
men antè summè deperierat, nec posse se relinquere putarat.

V. Fugam otii etiam singulariter commendat juxta no-
tum illum antiquum versum: Otia si tollas, periére Cupidi-
nis arcus; id quod multiplici experiètiâ non semel probatum
est, præcipuè illius Monachi, qui in seculum redire volens
monitus est à Patre spirituali, ut per quadraginta dies in ere-
mum secederet, & labori vacaret. Quod ubi fecit, paulò post
dæmonem specie Æthiopiæ obvium habuit, contentém-
que, quòd per laborem & obedientiam illius devictus sit.

VI. Ante omnia verò suadeat, ut quotidie Christum Cru-
cifixum & B. V. certis precibus venerentur, qui ejusmodi vi-
tio laborant, auxiliúmque ad victoriam de eo reportandam
implorent. Ad quod non parùm proderit, si persuadere possit,
ut aliquoties ad tantorum Patronorum honorem, maximè
die Veneris & Sabbathi à tali scelere abstineant.

Remedia pro Ira.

I. Hortetur, ut Pœnitens se præparet ad quoscunque ca-
sus patienter ferendos per sequentem considerationem Pas-
sionis Christi; nam prævisa tela minùs feriunt.

E 5

II. De-

II. Demonstret illi, omnes injurias vel alia aduersa esse similia imaginibus, quæ, si à dextris aspiciantur, Christum et à sinistris spectentur, Diabolum representant, hortetur ergo ut illas à dextris intueatur, ut à DEO missas vel permissas, et quidem ex singulari erga illum amore, ad summam ipsius utilitatem; sic enim fore, ut amaturus sit potius lædentes, quam odio habiturus; sicut is, qui defendit theses, argumentantem, etsi vehementer eum oppugnet, amat, gratiasque agit occasione datam profectus sui ostendendi.

III. Proderit ostendisse damna corporis, & animæ, famæ, honoris, & sæpe etiam opum per iram generari solita, quem in finem seruiet exemplum de Sapritio Sacerdote Martyrij palmâ privato. Mariti, qui ex ira Filium in agro gladiis occidit, se suspendit, & sic effecit, ut Uxor ad spectaculum convocata, Infantem in balneo relinqueret suffocari, & tam obnum mortuum reperiens etiam se suspenderet. Item illius, qui, ut inimicum per totam æternitatem vexare posset, se periter cum ipso interemit. Aut Mancipij, quod Filios in lectum domus deductos, postquam Parens nasum & aures filiorum redimendorum gratiâ amputasset, de lecto præcipitavit & post hos se quoque per similem deturbationem interemit.

IV. Suadeat; ut irâ feruentetaceat, uti Christus S. Brigittæ suasit, & Philosophus quidam Regi monito, ut iras prius Alphabetum recitaret, quàm quidquam inciperet. Sic S. David: Turbatus sum, & non sum locutus.

V. Jubeat præmium mansuetis promissum intueri, sic ille dominus putans fieri non posse, ut iram vinceret, didicit à intuitu æternæ mercedis fieri posse, quando alium æque inuicandum paucis nummis promissis advertit ab ira abstinuisse.

VI. Quærat, an velit ita secum agere DEUM, quem modum ipse cum Proximo agit, dum scilicet ob quamvis etiam vilissimam rem graviter illi indignatur & irascitur; ergo faciat, quod sibi fieri nollit, nam DEUS mensurâ, quâ metimur alius, etiam nobis remetitur.

Remedia contra Acediam.

I. Ob oculos ponat Christum, qui in laboribus fuit à iuventute sua, & obediens fuit usque ad mortem Crucis pro salute nostra, quid ergo nos pro eodem & salute nostra facere par erit?

II. Jubeat sæpe meminisse caelestium gaudiorum, quæ labori nostro sunt promissa; an non sic ei, ut Jacobo, videbuntur omnes labores breves & leves præ amoris magnitudine? Si Diabolus ad omnia se tormenta Inferni paratum fore dixit usque ad diem judicij toleranda, ut unico momento DEUM aspiceret liceret, quantò magis exiguus & brevis labor suscipiendus est, ut DEUM per totam æternitatem videre liceat?

III. Proponat ob oculos stultitiam hominis in spiritali lucro faciendo negligentis; si enim homini pauperi thesaurus regius aperiretur, atque facultas daretur per unam horam auferendi, quantum vellet, & posset, an non summa væcordia & insania foret, si vel otio, vel nugis horam illam consumeret? cum ergo cui vis homini gratia hæc facta sit, occasioque oblata, quantum vollet, meritorum in hac vita comparandi; an non, si otio & nugis vacet, tantò majori reprehensione dignus censetur, quantò majora erant bona, quæ comparare poterat?

IV. Statuat illi ob oculos Mercatores, Aulicos, Milites, jubeatque considerare, quantos labores suscipiant pro vanissima mercede & honore, quem tamen sæpe non accipiunt; An non ergo erubescere debet, quòd pro veris, æternis, inexplicabilibus gaudijs, & mercede magna nimis, quæ DEUS est, minora longè agere & pati detrectet, aut horreat.

V. Considerare jubeat, quòd aut in hac, aut in altera vita patiendum ac laborandum sit; an non autem omnes hujus vitæ labores præ unius diei tormentis in altera vita eligeret.

VI. Alloquatur illum seriò illis Salomonis verbis: Vade ad formicam, o piger, & considera vias ejus, & discite sapientiam, quæ, cum non habeat Ducem, nec Præceptorem, nec Principem, parat in æstate cibum sibi, & congregat in messe, quod comedat. Et tu in æstate hujus vitæ non congregabis, quod in æternum comedas?

VII. Denique explicet illi periculum vitæ æternæ amittendæ, in quo versatur, juxta illud Psalmistæ ps. 106. Omnem escam (spiritualem) abominata est anima eorum, & appropinquaverunt usque ad portas mortis.